

Öryggisblað (MSDS)

Reglug. 866/2012 og 1272/2008/EB (CLP), rg. 750/2008 (REACH).

Ásbjörn Ólafsson ehf.**1. Auðkenning efnis eða blöndu og upplýsingar um fyrirtæki.****1.1. Auðkenni vöru**Söluheiti vöru: **SONAX Cockpit Spray**

Tilvísunarnúmer: 341200, 341300

Gerð vöru: Blanda, vökvi í þrýstihylki.

1.2. Viðeigandi og tilgreind notkun efnisins eða blöndunnar og notkun sem ráðið er frá

Notkun vöru: Fyrir umhirðu bíla.

Fraráðin notkun: -

1.3. Upplýsingar um fyrirtækið sem lætur gera öryggisblaðið Fyrirtæki: Ásbjörn Ólafsson ehf. • Köllunarklettsvegi 6 • 104 Reykjavík
sími 414 1100
www.asbjorn.is

Tengiliður fyrirtækis: tinna@asbjorn.is

Útgáfudagsetning: 11.03.2014

Útgáfa: 1,0

Gerð öryggisblaðs: EFNAVERND ehf., Reykjavík, <http://efnavernd.is>**1.4. Neyðarsímanúmer:**

Neyðarlínan; sjúkrabifreið, slökkvilið og lögregla: sími 112

Eiturefnaðiðstöð Landspítala - háskólasjúkrahúss, Reykjavík: sími 543 2222

2. Hættugreining.**2.1. Flokkun efnisins eða blöndunnar****Flokkun skv. reglug. 236/1990 og 750/2008 með síðari breytingum (REACH)**

Fx Afar eldfimt; H12-66

Flokkun skv. reglug. (EB) 1272/2008 með síðari breytingum (CLP)

GHS02 Eldf. úðaefni 1; H222, H280

Helstu hættur

Eðlisræn hætta: Afar eldfimt úðaefni. Þrýstihylki, getur sprungið ef hitað yfir 50°C.

Heilsufarshætta: -

Umhverfishætta: -

2.2. Umbúðamerkingar**Umbúðamerkingar skv. reglug. 236/1990 og 750/2008 með síðari breytingum (REACH)**

Hættumerki: -

Innihaldsefni: -

Hættusetningar: -

Varnaðarsetningar: -

Viðbótarmerkingar: -

Umbúðamerkingar skv. reglug. (EB) 1272/2008 með síðari breytingum (CLP)

Hættumerki: GHS02

Viðvörðunoröð: Hætta

Innihaldsefni: -

Hættusetningar (H): H222 Afar eldfimt úðæfni.
H280 Inniheldur lofttegund undir þrýstingi, gæti sprungið við upphitun.

Varnaðarsetningar (P)

Almennar: P102 Geymist þar sem börn ná ekki til.
Forvarnir: P210 Haldið frá hitagjöfum, neistagjöfum, opnum eldi og heitum flötum - Reykingar bannaðar.
P211 Má ekki úða á opinn eld eða annan hita- og neistagjafa.
P251 Þrýstihylki: Ekki má gata eða brenna hylki jafnvel þótt þau séu tóm.
P260 Andið ekki að ykkur úða/gufu/ýringi.
P271 Notið eingöngu utandyra eða í vel loftræstu rými.

Viðbrögð: -

Geymsla: P410 + P412 Hlífið við sólarljósi. Hlífið við hærri hita en 50 °C.

Förgun: P501 Fargið innihaldi/ílati í samræmi við innlendar og alþjóðlegar kröfur.

Viðbótarupplýsingar: EUH 208 Inniheldur dípenten. Getur framkallað ofnæmisviðbrögð.

Innihaldsmerking skv. reglugerð 708/2008 um þvotta- og hreinsiefni (má vera á íslensku, ensku eða norðurlandamáli öðru en finnsku):

Inniheldur ≥ 30% alifatísk kolvetni, ilmefni, limonen, Citral, Linalool.

Takmarkanir á notkun:-

2.3. Aðrar hættur

Aðrar hættur: -

Texti allra hættusetninga og H-setninga, sjá kafla 16.

Ath.: Umbúðamerkingar skulu vera skv. rg. (EB) 1272/2008 (CLP) eða rg. 236/1990 & 750/2008 (REACH).

3. Samsetning/upplýsingar um innihaldsefni.

CAS-nr.	EB-nr.	Efnaheiti	Magn, %	Flokkun
106-97-8	203-448-7	Bútan	15 - 25	Fx H12 Eldf. loftt. 1 H220 Loftt. u. þrýst. H280
74-98-6	200-827-9	Própan	15 - 25	Fx H12 Eldf. loftt. 1 H220 Loftt. u. þrýst. H280

64742-46-7	934-956-3	Kolvetni, C15-C20, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, < 0,03% arómatar	15 - 25	Xn H65 Eit. v. ásvlg. 1 H304
64742-46-7	934-954-2	Kolvetni, C13-C16, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, < 0,03% arómatar	10 - 15	Xn H65 Eit. v. ásvlg. 1 H304
64742-47-8	920-107-4	Kolvetni, C12-C15, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, < 0,03% arómatar	10 - 15	Xn H65 Eit. v. ásvlg. 1 H304
75-28-5	200-857-2	Ísóbútan	5 - 10	Fx H12 Eldf. loftt. 1 H220 Loftt. u. þrýst. H280
78-78-4	201-142-8	Ísópentan	< 1,0	Fx, Xn, N H12-51/53-65-66-67 Eldf. vökvi 1 H224 Eit. v. ásvlg. 1 H304 Langv.eit.á vatn2 H411 SEM-VES 3 H336
138-86-3	205-341-0	Dípenten	< 1,0	Xi, N H10-38-43-50/53 Eldf. vökvi 3 H226 Eit. v. ásvlg. 1 H304 Bráð eit. á vatn 1 H400 Langv.eit.á vatn1 H410 Húðert. 2 H315 Húðnæm. 1 H317

Lýsing: Gas undir þrýstingi, leysiefni og bætiefni.

Varnaðarmerkingar, sjá kafla 2.

Texti allra hættusetninga og H-setninga, sjá kafla 16.

4. Skyndihjálp.

4.1. Lýsing á skyndihjálparaðgerðum

Almennt: Flytjið slasaða af hættusvæðinu og látið hann hvílast. Fjarlægjið fót sem mengast hafa af efninu.

Við innöndun: Tryggið hreint loft. Leitið strax lækni ef fram kemur erting í öndunarfærum, svimi eða ógleði og ef slasaði missir meðvitund.

Snerting við húð: Þvoið vel með vatni og mildri sápu.

Snerting við augu: Skolið vel með nægu vatni í nokkrar mínútur með augað vel opið. Leitið lækni ef óþægindi eru viðvarandi.

Inntaka: Framkallið EKKI uppköst. Leitið umsvifalaust lækni.

4.2. Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráð og tafin

Áhrif, einkenni: Höfuðverkur, svimi, ógleði, slen og húðpurrkur. Sjá kafla 11.

4.3. Upplýsingar um tafarlausa lækniúönnun og sérstaka meðferð sem þörf er á

Upplýsingar fyrir heilbrigðisstarfsfólk:

Meðhöndlun skv. einkennum og mati lækni.

5. Viðbrögð við eldsvoða.

5.1. Slökkviefni/búnaður

Heppileg slökkviefni: Froða, kolsýra, duft, vatnsúði.

Óhentugur búnaður: Notið ekki háþrýsta vatnssprautu.

5.2. Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar

Sérstakar hættur: Við bruna geta myndast kolmónoxíð og koldíoxíð.

5.3. Ráðleggingar fyrir slökkviliðsmenn

Hlíðarbúnaður: Notið fullan hlífðarbúnað og ferskloftstæki við slökkvistörf. Forðist innöndun efna frá bruna.

Sérstakar aðferðir: Kælið lokaðar umbúðir með efninu á hættusvæðinu með vatnsúða. Menguðu vatni, sem notað er við slökkvistörf, þarf að safna og farga sem spilliefni. Það má ekki fara í niðurföll.

6. Ráðstafanir vegna efnaleka.

6.1. Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir

Öryggisráðstafanir: Fjarlægjið allt sem valdið getur íkveikju. Tryggið fullnægjandi loftræstingu. Haldið óviðkomandi frá hættusvæðinu.

Hlífðarbúnaður: Notið viðeigandi persónuhlífar við hreinsunarstörf.

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Varúðarráðstafanir: Hindrið að efnið berist í niðurföll, yfirborðsvatn, grunnvatn eða jarðveg.

6.3. Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

Efnaleki: Notið sand, jarðveg, sag eða önnur óvirk ísogsefni til að hefta og hreinsa upp efnið og látið í viðeigandi og merkt ílát til endurvinnslu eða förgunar. Fargið efninu í samræmi við reglur um förgun; sjá kafla 13.

6.4. Tilvísanir í aðra kafla

Tilvísanir: Sjá kafla 7 fyrir upplýsingar um meðhöndlun.
Sjá kafla 8 fyrir upplýsingar um persónuhlífar.
Sjá kafla 13 fyrir upplýsingar um förgun.

7. Meðhöndlun og geymsla.

7.1. Varúðarráðstafanir fyrir örugga meðhöndlun

Meðhöndlun: Tryggið fullnægjandi loftræstingu/frásog á vinnusvæði. Forðist innöndun gufu/úða og snertingu við húð.

Fjarlægjið allt sem valdið getur íkveikju og reykið ekki. Þrýstihylki: Hlífið við sólarljósi og hita yfir 50°C. Ekki má gata eða brenna hylki jafnvel þótt þau séu tóm. Úðið ekki á eld eða glóandi hluti. Mjög rokgjörn og eldfim efni losna við notkun.

7.2. Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna hvers konar ósamrýmanleika

Geymsla: Fylgið reglum um geymslu þrýstihylkja. Gólf þurfa að vera þétt og þola leysiefni. Geymist á köldum og vel loftræstum stað. Verjið gegn hita og beinu sólarljósi. Æskilegt geymsluhitastig er 20°C. Umbúðir geta sprungið ef þær hitna yfir 50°C.

Ósamrýmanleiki: Sterkir oxunarmiðlar.

7.3. Sértek endanleg notkun

Sértek notkun: -

8. Váhrifavarnir/persónuhlífar.**8.1. Mengunarmörk**

Mengunarmörk skv. reglugerð 390/2009 ((MG) = meðalgildi fyrir 8 klst., (PG) = þakgildi):

Olíuþoka, (olíuúði):	(MG)		1 mg/m ³
n-Bútan:	(MG)	500 ppm	1200 mg/m ³
Própan:	(MG)	1000 ppm	1800 mg/m ³
Ísópentan:	(MG)	500 ppm	1500 mg/m ³

8.2. Váhrifavarnir

Tæknilegar aðgerðir: Notið góða almenna loftræstingu og/eða frásög til að halda loftmengun á vinnusvæði undir mengunarmörkum.

Persónuhlífar:

Öndunartæki:

Notið öndunargrímu með síu fyrir lífrænt gas og gufur af gerð A, litur brúnn (DIN EN 14387), ef loftræsting er ekki fullnægjandi eða hætta er á að mengun fari yfir mengunarmörk.

Fyrir augu:

Hlíðargleraugu skv. staðli EN 166.

Fyrir hendur:

Hlíðarhanskar úr nítrílgúmmí.

Fyrir húð:

Hlíðarhanskar þurfa að vera ógegndræpir og þolnir gagnvart efninu. Ráðlögð þykkt ≥ 0,4 mm (EN374). Gegndræpi í flokki 6, gegndræpitími ≥ 480 mínútur. Viðeigandi hlífðarfatnaður.

Hreinlæti við vinnu:

Viðhafið góðar venjur og hreinlæti við meðferð efna. Haldið efninu frá matvælum og öðrum neysluvörum, fóðri og lyfjum. Þvoið hendur fyrir hlé og eftir vinnu.

Umhverfið:

Hindrið að efnið berist í niðurföll, yfirborðsvatn, grunnvatn eða jarðveg.

9. Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar.**9.1. Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika**

Ástand: Vökvi í þrýstihylki

Útlit: Ljós gulur

Lykt: Einkennandi

Sýrustig (pH): -

Suðumark: 242-275°C

Bræðslumark: -

Blossamark: 97°C (DIN 51755)

Sprengimörk: Ekki ákvarðað. Gufa efnisins getur myndað eldfima/sprengifima blöndu með andrúmslofti

Íkveikimörk: -

Gufuþrýstingur: -

Gufuþéttni: -

Uppgufunarhraði: -

Rokgjörn lífræn efni: -

Eðlisþyngd: 0,80-0,82 g/cm³ við 20°C

Seigja: Flæðitími við 20°C; 10-15 s (DIN EN ISO 2431/4 mm)

Leysni: Leysist ekki í vatni eða erfitt að blanda

Deilistuðull: -

10. Stöðugleiki og hvarfgirni.**10.1. Hvarfgirni**

Hvarfgirni: Engin hættuleg hvörf þekkt.

10.2. Efnafæðilegur stöðugleiki

Stöðugleiki: Stöðugt við venjulegar aðstæður.

10.3. Möguleg hættuleg efnahvörf

Hættuleg efnahvörf: Myndar eldfimar/sprengifimar gufur með andrúmslofti.

10.4. Skilyrði sem þarf að varast

Skilyrði: Haldið frá hita, opnum eldi og öðru sem getur valdið íkveikju og reykið ekki. Við upphitun eða bruna myndast yfirþrýstingur í umbúðunum og þær geta sprungið. Þrýstihylki; hlífið við sólarljósi og hita yfir 50°C. Ekki má gata eða brenna hylki jafnvel þótt þau séu tóm.

10.5. Ósamrýmanleg efni

Efni sem skal varast: Sterkir oxunarmiðlar.

10.6. Hættuleg niðurbrotsefni

Hættuleg efni: Engin þekkt.

11. Eiturefnafræðilegar upplýsingar.**11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif**

Almennt: Rannsóknarniðurstöður um vöruna liggja ekki fyrir.

Helstu áhrifaleiðir: -

Áhrif við innöndun: -

Áhrif á augu: -

Áhrif á húð: Endurtekin eða viðvarandi snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð.

Áhrif við inntöku: -

Bráð eiturhrif:

Kolvetnablanda:

LD50 (inntaka, rottur): > 5000 mg/kg (OECD 401)

LD50 (húð, kanínur): > 3160 mg/kg (OECD 402)

LC50 (innöndun, rottur): > 4951 mg/l/4 klst. (OECD 403).

Upplýsingar um blönduna liggja ekki fyrir. Sjá almennar heimildir fyrir upplýsingar um önnur innihaldsefni.

Langvinn áhrif:

Inniheldur dípenten. Getur framkallað ofnæmisviðbrögð.

Inniheldur engin efni sem talin eru valda krabbameini, vera stökkbreyti-valdandi eða hafa skaðleg áhrif á frjósemi.

12. Vistfræðilegar upplýsingar.**12.1. Eiturhrif**

Eiturhrif: Kolvetnablanda, bráð eiturhrif:

LL50 (liðdýr, Daphnia): > 1000 mg/l/48 klst.

LL50 (fiskur): > 1000 mg/l/96 klst.

ErL50 (þörungur): > 1000 mg/l/72 klst.

Kolvetnablanda, langtíma eiturhrif;
 NOEL (liðdýr, Daphnia magna): > 1000 mg/l/21 dagar
 NOEC (fiskur, Oncorhynchus mykiss): > 1000 mg/l/28 dagar

Upplýsingar um blönduna liggja ekki fyrir. Sjá almennar heimildir fyrir upplýsingar um önnur innihaldsefni.

12.2 Þrávirkni og niðurbrjótanleiki

Þrávirkni/niðurbrot: Lífniðurbrot kolvetnablöndu; > 70% (28 dagar).

12.3. Uppsöfnun í lífverum

Uppsöfnun í lífverum: -

12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi og vatni

Hreyfanleiki: -

12.5. Mat á PBT/vPvB*- eiginleikum

PBT/vPvB efni: Á ekki við.

12.6. Önnur skaðleg áhrif

Aðrar upplýsingar: -

* PBT: þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum og eru eitruð
 vPvB: mjög þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum í miklum mæli.

13. Förgun.

13.1. Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Meðhöndlun úrgangs: Endurvinnið ef hægt er. Skemmt efni, afgangar og menguð ísogsefni skilist á móttökustöð fyrir spilliefni. Má ekki farga með heimilissorpi.

Úrgangsflokkun: 15 01 10 umbúðir sem innihalda leifar hættulegra efna eða eru mengaðar af þeim.

Förgun umbúða: Fargið umbúðum á sambærilegan hátt og vörunni sjálfri.

Endurnýtið eða endurvinnið ef hægt er. Forðist að mengun berist í niðurföll, vötn, vatnsfarvegi, grunnvatn eða jarðveg. Fargið úrgangi í samræmi við innlendir og alþjóðlegar reglur.

14. Upplýsingar um flutninga.

Flutningur á landi:	ADR-flokkur:	2	Flokkunarkóði:	5F Gases
	SP-númer:	1950	Pökkunarflokkur:	-
	Hættunúmer:	-	Magntakmörkun:	1L
	Varúðarmerki:	2.1	Gangakóði:	D
	Nafn efnis:	1950 AEROSOLS		
Flutningur á sjó:	IMDG flokkur:	2.1	Pökkunarflokkur:	-
	SP-númer:	1950	EmS:	-
	Varúðarmerki:	2.1	Sjávarmengandi:	Nei
	Nafn efnis:	AEROSOLS		
Flutningur í lofti:	IATA flokkur:	2.1	Pökkunarflokkur:	-
	SP-númer:	1950	Magntakmörkun:	-
	Varúðarmerki:	2.1		
	Nafn efnis:	AEROSOLS, flammable		

Flutningar búlkafarms skv. II. viðauka við MARPOL-samninginn frá '73/'78 og IBC-kóðanum:

-

15. Upplýsingar varðandi regluverk.

15.1. Sértek ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis

EB reglugerðir: SEVESO category (96/82/EC): 8

Aðrar reglugerðir: -

Takmarkanir á notkun: Takmarkanir geta verið á notkun ungmenna á efninu, sem fara þarf eftir. Takmarkanir geta verið á notkun þungaðra kvenna og kvenna með börn á brjósti á efninu, sem fara þarf eftir.

15.2. Efnaöryggismat

Efnaöryggisskýrsla: Hefur ekki verið gerð.

16. Aðrar upplýsingar.

Dagsetning útgáfu: 11.03.2014

Útgáfa númer: 1,0

Breyttir liðir: -

Öryggisblað gert fyrir: Ásbjörn Ólafsson ehf. • Köllunarklettsvegi 6 • 104 Reykjavík
sími 414 1100
www.asbjorn.is

Gerð öryggisblaðs: EFNAVERND ehf., Reykjavík, <http://efnavernd.is>

Texti allra hættusetninga og H-setninga í kafla 3:

- H10 Eldfimt.
- H12 Afar eldfimt.
- H38 Ertir húð.
- H43 Getur valdið ofnæmi í snertingu við húð.
- H50/53 Mjög eitrað vatnalífverum, getur haft skaðleg langtímaáhrif á lífríki í vatni.
- H51/53 Eitrað vatnalífverum, getur haft skaðleg langtímaáhrif á lífríki í vatni.
- H65 Hættulegt; getur valdið lungnaskaða við inntöku.
- H66 Endurtekin snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð.
- H67 Innöndun gufu getur valdið sljóleika og svima.

- H220 Afar eldfim lofttegund.
- H224 Afar eldfimur vökvi og gufa.
- H226 Eldfimur vökvi og gufa.
- H280 Inniheldur lofttegund undir þrýstingi, gæti sprungið við upphitun.
- H304 Getur verið banvænt ef kyngt og komist í öndunarveg.
- H315 Veldur húðertingu.
- H317 Getur framkallað ofnæmisviðbrögð í húð.
- H336 Getur valdið sljóleika eða svima.
- H400 Mjög eitrað lífi í vatni.
- H410 Mjög eitrað lífi í vatni með langvinnum áhrifum.
- H411 Eitrað lífi í vatni með langvinnum áhrifum.

Aðrar upplýsingar: -

Ofangreindar upplýsingar eru byggðar á fyrirliggjandi vitneskju um möguleg áhrif efnisins á heilsu, öryggi og umhverfi þegar öryggisblöðin eru gerð en fela ekki í sér ábyrgð á eiginleikum vörunnar eða afleiddum afleiðingum af notkun hennar. Notkun vörunnar er á ábyrgð notenda þar sem hún er utan áhrifasviðs framleiðanda.

Þetta öryggisblað er unnið eftir MSDS frá SONAX GmbH, D-86633 Neuburg (Donau), Deutschland., dags. 16.09.2013.